



NORGES HØYESTERETT

Den 28. mai 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Matheson, Bergh og Høgetveit Berg i

HR-2018-977-U, (sak nr. 18-055772SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

A (advokat Håkon Elvenes)

mot

Staten v/Utlendingsnemnda (advokat Christian Fredrik Galtung)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder spørsmål om avvisning som følge av for sent fremsatt anke, og om det eventuelt er grunnlag for oppfrisking etter tvisteloven § 16-12 tredje ledd.
- (2) Den underliggende saken gjelder spørsmål om en ektefelle har rettslig interesse i å opptre som part i søksmål om gyldigheten av vedtak om avslag på opphold ved familieinnvandring, jf. tvisteloven § 1-3.
- (3) A og B anla søksmål mot staten om gyldigheten av vedtak 3. mai 2017 og etterfølgende beslutning 12. juni 2017 der B fikk avslag på søknad om opphold til ektefelle etter utlendingsloven § 40 og § 38.
- (4) Oslo tingrett avsa 20. november 2017 kjennelse med følgende slutning:
"Saken avvises i forhold til A."
- (5) A anket kjennelsen og Borgarting lagmannsrett avsa 19. januar 2018 kjennelse med følgende slutning:
"Anken forkastes."
- (6) Kjennelsen ble lastet opp i aktørportalen 19. januar 2018 og prosessfullmektigene mottok varsel på e-post samme dato. As prosessfullmektig, advokat Håkon Elvenes, innga 25. februar 2018 anke over lagmannsrettens kjennelse. I anketilsvaret ble det prinsipielt anført at anken er inngitt for sent og må avvises.

- (7) I prosesskriv 12. april 2018 er det anført at anken er inngitt rettidig. Advokat Elvenes var borte fra kontoret frem til 24. januar 2018 og har på mottakskvitteringen opplyst at han først hadde mulighet til å se anken 24. januar 2018. Den såkalte todagers-regelen kommer til anvendelse og ankefristen begynte å løpe først 24. januar 2018.
- (8) Subsidiært er det anført at det bør gis oppfriskning etter tvisteloven § 16-12 tredje ledd. Det er anført at fristoversittelsen er kort, at saken reiser prinsipielle spørsmål og saken har stor velferdsmessig betydning for ankende part.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* må først ta stilling til om anken fra A er fremsatt for sent.
- (10) Ankefristen er én måned, og den løper fra det tidspunktet lagmannsrettens kjennelse ble lovlig forkynt, jf. tvisteloven § 29-5 første ledd, jf. § 30-3 første ledd, og domstoloven § 147.
- (11) Utgangspunktene som gjelder ved underhåndsforkynnelse gjennom aktørportalen, er beskrevet i ankeutvalgets avgjørelse HR-2018-327-U avsnitt 16 til 20. Hovedregelen er at et dokument anses forkynt når dokumentet er gjort tilgjengelig i aktørportalen, se avsnitt 20. Fra dette gjøres det et visst unntak ved feriefravær i vanlig ferietid og ellers ved kortvarig heldagsfravær, men normalt ikke med mer enn to virkedager regnet fra den dagen avgjørelsen kom frem til advokaten, se avsnitt 17 og 18.
- (12) I dette tilfellet ble kjennelsen gjort tilgjengelig i aktørportalen fredag 19. januar 2018. Forkynnelse ble vedtatt onsdag 24. januar, som er mer enn to virkedager etter at dokumentet ble gjort tilgjengelig i aktørportalen. Den såkalte todagers-regelen endrer dermed ikke forkynningstidspunktet. Anken som ble innsendt søndag 25. februar 2018, er dermed inngitt etter utløpet av ankefristen.
- (13) Dette innebærer at anken må avvises dersom det ikke er grunnlag for oppfriskning.
- (14) Etter tvisteloven § 16-12 tredje ledd kan oppfriskning gis "om det ville være urimelig å nekte parten videre behandling av saken på grunn av forsømmelsen". Ved avgjørelsen legges særlig vekt på "forsømmelsens karakter, partens interesse i å foreta prosesshandlingen og hensynet til motparten". Oppregningen er ikke uttømmende – det skal foretas en bred skjønnsmessig vurdering der interesseavveiningen mellom partene er det sentrale, jf. Rt-2013-443 avsnitt 17.
- (15) At det er tale om en kortvarig fristoverskridelse gir i seg selv ikke grunnlag for oppfriskning. Det vises til HR-2018-430-U avsnitt 14, der ankeutvalget uttaler:
- "Frister med fraværsvirkninger er sentrale regler som det må forutsettes at en advokat behersker, og aktsomhetsnormen skjerpes ytterligere når prosessfullmektigen velger å inngi anke på det han tror er fristens siste dag."**
- (16) Ankeutvalget kan heller ikke se at oppfriskning kan begrunnes med sakens prinsipielle karakter eller betydningen for parten. De spørsmålene saken reiser, er langt på vei parallelle til spørsmål som ble avklart ved Høyesteretts kjennelse HR-2017-1130-A. Avvisning innebærer ikke at saken avsluttes for domstolene. Saken vil fortsette med B som part.
- (17) Etter dette gis ikke oppfriskning, og anken avvises.
- (18) Ankemotparten har krevd dekket sakskostnader med 8 000 kroner. Kravet tas til følge.

SLUTNING:

1. Anken avvises.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler A til staten v/Utlendingsnemnda 8 000 – åttetusen – kroner innen to uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.

Espen Bergh
(sign.)

Wilhelm Matheson
(sign.)

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)

Riktig utskrift: